

קדוה אליל

גליון 81 | ט"ז תמוז תשע"ה | פרשת בלק

שאלה:

מספר משלי ועד חז"ל, מספרות החסידות ועד כתבי הרב קוק מפוזרות עצות פסיכולוגיות. האם יש הבדל בין עצות נפש לתורה?

טיפול שורש
הרב דוד דוקביץ
רב הישוב יצהר

התורה מתגלה בחיים
הרב אריה הנדלר
ראש ישיבת ההסדר ברמלה

מה התכלית
ד"ר יחיאל הררי
סופר ומרצה לתורת הנפש

בהתייחס למי שאומר שמאכלות אסורות הם דבר המזיק לגוף, אומר האברבנאל "שלא תהיה תורתנו כאחד מספרי הרפואות". ריבוננו של עולם הסתכל בתורה וברא את העולם, והיא למעשה הרוח שעל פיה אפשר להבין את מהותו של האדם. מבחינה זו, התורה היא באמת עצות טובות: הזוהר הקדוש מכנה את התורה והמצוות בשם "עיטיין", כלומר עצות, ואף ראיתי באחד מספרי החסידות שהתורה נקראת "עץ חיים" מלשון "עצה".

אלא, שהעצות הללו אינן חיצוניות, אלא הן עצות שעל-פיהן נברא העולם. הקדוש ברוך הוא נתן לנו מצוות שאם שומרים אותן נכונה, הן נותנות לנו איזון וחיות. הדבר נכון גם לגבי העונשים - העונש על-פי התורה הוא שהאדם מקבל את התוצאה הטבעית של מעשיו, של מה שהוא פגם בו.

לכן מסופר בחסידות כי האופן שבו ריפא הבעל שם טוב היה על-ידי שידע על איזה אבר רוחני או גשמי אחראית כל מצווה, וכיצד היא משפיעה עליו. כשהרבי מזלאתשוב היה זקוק לרפואה, הוא הלך לרופא במטרה שיאמר לו היכן בגוף נמצאת המחלה, אך את המחלה ידע לרפא בעצמו על-ידי תיקון רוחני - טיפול בשורש הרוחני יביא לכך שהאבר יתרפא.

יחד עם זאת, לא כל האנשים זוכים לדעת איך פועלות העצות. לעתים יש דילמות והכרעות לא פשוטות, והאדם זקוק לרב בעל שיעור קומה ששומע היטב את קולה של התורה, ויכול לסייע לו להבין את העצה הנכונה עבורו.

אמרו חכמים "התורה אומרת: אני הייתי כלי אומנותו של הקדוש ברוך הוא" (בר"ה, א, א). משמעות הדברים היא שהתורה מצויה בפועל בכל ענפי החיים. אך טבעי הוא שעצות נפשיות, הדרכות פסיכולוגיות ושאר כלים נפשיים יהיו פזורים בכל מרחבי התורה המסורה לנו מאז משה רבנו ולאורך כל ההיסטוריה מפי חכמי הדורות.

יצירת חיץ והפרדה בין תפיסות העולם והכלים המתחדשים עלינו בדורות האחרונים בתחום הבנת הנפש, לבין התורה ועצותיה, אינה משרתת את התורה אלא להפך. דווקא העובדה שבני האדם לאחר דורות רבים כל-כך מגיעים בסופו של דבר אל תפיסת עולם שהיא רוחנית ביסודה, שהיא עוסקת ברוח האדם, בבחירתו הטובה, באמונתו בעצמו ובחייו, מחזקת אצלנו את ההרגשה בדבר מרכזיותה של התורה בחיי האנושות.

אין, אם כן, קאוצ'ינג יהודי. קאוצ'ינג הוא כלי שהתגלה בדורות האחרונים, ולמרבה הפשטות התגלו בו השוואות רבות לתפיסת העולם היהודית ביחס לנפש האדם. הגילוי הזה הוא יהודי בה במידה שהעולם הוא עולם יהודי. גם הוא משקף נאמנה ערכי תורה וככל שהוא נחקר יותר הוא משקף אותם יותר ויותר. ההשוואה בין הרעיונות ההולכים ומתגלים בעולם הכללי לבין תפיסת העולם התורנית אינה צריכה להפתיע את האדם הרואה בתורה את יסוד המציאות.

אך טבעי הוא שגישה המעצימה את רוח האדם ובעקבות כך תורמת להתגברות על המכשולים הגשמיים, תמצא לה בית חם בעולם התורה. כך הולך העולם הכללי ומתבסס מערכים שביסודם ערכי תורה הם אלא שהאנושות נזקקה לזמן כדי להגיע אליהם.

מהי המציאות? הביולוג עשוי לראות בכל דבר חי רצף ייחודי של גנים. הכימאי יתפוס את העולם כאסופה של תרכובות מולקולאריות. הפיזיקאי יתבונן במתרחש סביבו כמאבק מתמיד בין כוחות, וקטורים פיזיקאליים בעלי כיוון. לעומתם המרקסיסט, למשל, ינתח את המתרחש בעולם כמאבק מתמיד בין מעמדות.

מהי התורה? האם היא החומש? המשנה? ההלכה? האגדה? החיים עצמם? איש ההלכה, למשל, ידגיש את האסור והמוותר בתורה. איש המוסר יצביע על תיקון המידות כעיקר. הלמדן יצביע על מעלת הלימוד. בעל התפילה יתור אחר הדבקות. החסיד, לא יבטל את כל אלה, אך עשוי לראות בתורה כסוג של "תוכנית טיפולית". כל פסוק בחומש, כל רעיון בגמרא וכל סעיף הלכתי יכולים להתפרש בעיניו כנושאי מסר נפשי עמוק ומרפא.

במשקפיים החסידיות עשויה חכמת הנפש להיחשב כשנייה בחשיבותה רק לחכמת ידיעת הבורא, וכקשורה אליה בקשר הדוק.

על-פי בעל התניא הנפש הבהמית שבאדם, שהיא גם המקור לכל הבעיות הנפשיות, חופשייה להתלבש בלבושים שהאדם בוחר לו לעצמו, על-פי האינטרסים שלו. לעומתה, לבושי הנפש השנית, הא-לוהית, יכולים להיות רק התורה ומצוותיה.

הנפש הבהמית היא חלק מהאדם. הנפש הא-לוהית מהווה מהות שונה לחלוטין. מהות של אלוקות בתוך אדם נברא. היא לא מייצגת רק בחירה בין יצר טוב ליצר רע. כשהאדם בוחר שלבושי נפשו יהיו התורה והמצוות, הוא בוחר לא להיות רק חלק מעולם החי, אלא להיות חלק מהבורא.

במובן זה עצות הנפש אמנם עוזרות לו לאדם להתמודד עם מצוקותיו הנפשיות, אך הן גם חלק מהדרת האדם לממש את תכליתו ולדבוק בבוראו.

סיפור אהבה. הגיון ליבי עמוד 2

דבר תורה ששמעתי מחמאסניק. צבי יחזקאלי עמוד 3

נולם בהו בדלת. התועודות עמודים 6-7

רצה לחלק את קרוב אליך ליד הבית?

צור קשר ונשלח לך 100 עותקים עד הבית ללא עלות! info@qarov.org

אהבת חינים זה כל הסיפור...

הצטרפו לאלפי משפחות המחוללות שינוי בקירוב לבבות. באמצעות מתנה ערכית. מצטרפים ומתחברים!

להצטרפות: **072-2280426**

מצטרפים ← מקבלים ← קופצים ← מתקרבים
במוקד הטלפוני | ערכות חג לחלוקה | לשכנים חילוניים | יחד ללב היהודי

הגיון לבי

פולחנא דרחימותא

| משה שילת |

עוד לפני התפילה. התפילה באה מיד אחר כך והיא ממלאת את המסגרת באהבה, בקשר של אוהב ואהוב, בדביקות ובהתחברות. זה מייגע הרבה יותר מיצירת המסגרת אבל מביא לסיפוק עצום כשמצליחים בכך.

את היגיעה הזו אנו מקיימים בתפילה ככוונה, בשלב על-גבי שלב, עד שזה יתפרץ בקרבנו באמירת "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך".

זה קורה עכשיו

הפסוק הזה לעוס, מוכר, ומתגלגל על הלשון במהירות כה רבה עד שהלב לעיתים אינו מאזין לו. אם היה בו רק שינון של מצווה, לא היינו צריכים להתכונן אליו כל-כך הרבה. ברכות קריאת שמע שתיקנו לנו חז"ל מכינות אותנו אליו, ובדורות מאוחרים יותר הוסיפו לנו חכמים את פסוקי דזמרה מכיוון שנתמעטו הלכות ולא יוכלו להגיע לאהבת ה' בקריאת שמע בלי תוספת הכנה. הפסוק האדיר הזה מדבר אלינו יום יום. ההכנה המרובה נובעת מההכנה שאיננו מדברים על תיאוריה: באמירת הפסוק הלב מתמלא באהבה בעוצמה שאיננו מכירים. כשאומרים בתפילה את ה"ואהבת" הכוונה היא שזה קורה אצלנו עכשיו! איננו קוראים ציווי מהתורה אלא מממשים אותו. כל התפילה אנחנו מתכוונים לרגע הנשגב הזה, רגע שמשנה חיים.

כשמבררים על בחורה/ לטובת שידוך, תדירה השאלה "איך יראת-השמיים שלו/ה?". לא בכדי נתפסת יראת-השמיים כדבר בסיסי יותר מאשר אהבת שמיים. היראה הבסיסית, המחויבות לקדוש ברוך הוא ולקיום ההלכה, קודמת בזמן ובמעלה להתרגשות הלב ולתעופה גבוהה. את היראה הבסיסית הזאת רוכשים על ידי קבלת עול מלכות שמיים יומיומית ותזכורות לאורך היום, תזכורות שמחזקות את הרתיעה הטבעית מכל דבר שאיננו כשר. כל עוד האמונה איתנה ותפיסת עולם של עבודת ה' היא המובילה את החיים, היראה הזאת היא נושא שכמעט לא צריך לפנות לו זמן.

אהבת ה', כמו גם רמות גבוהות יותר של יראה (כיראת בושת ויראת הרוממות), הן רגשות בוערים שדורשים תהליך פנימי של התכוננות. את מצוות היראה אנו מקיימים בהיותנו "דוסיים", ואילו היראה כרגש ממשי תחכה לנו בדגות גבוהות ומתקדמות יותר בעבודת ה'. את הלב צריך למלא באהבת ה', ועל הרגש הזה צריך לעבוד מיד, בכל יום. בקריאת שמע אנו אומרים "ואהבת... בכל לבבך ובכל נפשך", ולשם כך אנו נדרשים ליגיעה ולתהליך נפשי. האהבה לא תיקבע בלב בלי עמל רב. "כל העבודה והיגיעה של עובדי ה' בתפילה הוא לבוא למידת האהבה". (קונטרס העבודה של הרבי הרש"ב, בתחלתו).

קשה לשנות מבפנים

אהבה היא קשר וקירבה נפשית שדורשת תהליך והוא מתרחש בתפילה. בזוהר הקדוש נאמר ש"לית פולחנא כפולחנא דרחימותא" - אין עבודה כמו העבודה של אהבה, לא עבודה מאהבה אלא עבודת האהבה עצמה. היא דורשת זמן והרבה השקעה. אבל היא היא זו שמשנה את האדם עצמו מבפנים, לא כיראה בה האדם שם על עצמו עול מלכות שמים. התפילה אינה יצירת מסגרת הקשר והמחויבות שביננו לבין ה'. המסגרת של המחויבות היא בקבלת עול מלכות שמים ובמחשבות הראשונות של היום, באמירת "מודה אני" וברכות השחר וכו', על הבוקר

עֵינֵי הַתְּפִלָּה הֵיא קִיּוּם מִצְוֹת קְרִיאַת שְׁמַע - וְעַל דְּבַר זֶה תִּקְנֶנּוּ כָּל סֵדֵר הַתְּפִלָּה קִדְּם קְרִיאַת שְׁמַע, כְּדִי שְׂיִקְבַּל עָלָיו בְּקְרִיאַת שְׁמַע "וְאֶהְבֶּתָּ" בְּאֶמְתָּ.

רק הרגע (הוא) הוא

מלבד העובדה שהריצה קדימה עלולה להכריע כיוונים, אולי אפילו לפגוע, נזכרתי שעצם השהייה ברגע הזה היא מתנה. למדתי מאמא אחת שרוצה מאוד לומר תהילים בכל יום, אבל אינסוף העיסוקים בבית לא מאפשרים לה להתמסר לאמירת תהילים רצופה, אפילו לא למספר דקות. היא מתחילה לומר תהילים, וגם אם לאחר פסוק אחד קוראים לה הילדים, היא מסמנת בסיכה את הפסוק ומתפנה לילד שזקוק לעזרתה. היא מייקרת את הפסוק שזכתה לומר. נעצרת בו. אין מה לרוץ ולחטוף את כל הפרק. זה המצב עכשיו. כרגע אני בפסוק הזה, והוא עולם מלא. הריצה קדימה תגרום לפספוס ההווה.

תהיי זמינה

כמה אני מייחלת לקצב החיים המתוקן הזה. אנחנו חיים בקצב כל-כך מהיר. הריצה מדבר לדבר וממשימה למשימה, היא שגרת יומי. אבל כשאני שמה לב אני עוצרת בתוך הרגע הזה, ולו לדקות ספורות, להיות כולי במשחק עם הילדים או בתוך פסוק אחד של תפילה, להיות כולי ברגע הזה ולמצות את מה שהוא מביא איתו.

הרבה שיטות להתפתחות אישית אימצו את הרעיון הזה. אדם יוכל לעבור שינוי אם יאמץ לעצמו צעד קטן יומיומי. הגדילה שלנו עוברת דרך היום הזה היחיד, הרגע הזה הנתון.

משפט שמצטט רבי נחמן מהזוהר ועושה בו נפלאות הוא "אנא זמין למהוו", כלומר "אני רוצה להיות". אני יכולה לבחור להיות עכשיו, בהווה. שנזכה להיות.

כשהיינו בבית הספר ויצאנו לטיול השנתי, במוקדם או במאוחר היתה נזרקה לאויר השאלה "מתי מגיעים?". המדריכים היו עונים כצחוק בשאלה חוזרת "הלכנו יותר משנלך או נלך יותר משהלכנו?", כאילו רצו לחנך אותנו לא להתעסק עם שאלת ה"כמה נשאר". להיות עסוקים כמה שאנחנו חווים עכשיו. להיות בתוך הנוף ולראות את הרגע הזה.

כשטיילתי פעם במדבר, כולם היו עסוקים בצילום המרחבים שהתגלו לעינינו, ואני מצאתי את עצמי מתפעלת מצמח קטן שהשתרך כמו מרבד אדמדם על האדמה המדברית. זה היה יפהפה, ואפשר היה לפספס אותו בקלות אל מול הוד ההרים מסביב. רק בגלל שהסתכלתי על האדמה שעליה דרכתי באותו הרגע - ראיתי אותו.

מתנת שהייה

כל-כך הרבה פעמים אני נתונה בתוך דבר אחד והמחשבה כבר רצה קדימה. חברה שיתפה אותי בבדיקה שעשתה בהריון שעוררה סימן שאלה בדבר בריאות העובר. הדאגות התחילו להציף. חשבתי כבר על סיפורים של משפחות שמגדלות ילדים כאלו ושכספו של דבר זה זכות, ועל משפחות שנבנו למרות הקושי... אבל בשבריר השנייה הבא תפסתי את עצמי ואמרתי בליבי - רגע. לאן את רצה? התעורר ספק. רק ספק. זה לא וודאי. הכל עדיין פתוח. זה לא מה שצריך לומר לה עכשיו. עכשיו צריך להיות ברגע הזה. והרגע הזה מזמין דברים אחרים לגמרי. תפילה. בירורים. דברים נוספים. ההזדויות לספר את סיפור ההמשך עלולה להוביל מהר מדי למחוזות שלא היינו אמורים להגיע אליהם.

מהיום
אנחנו גם
באתר
ישיבה

לתגובות, יצירת קשר והצטרפות לרשימת תפוצה:
info@qarov.org | 054-4530951
לפרסום: 052-4061065
חפשו אותנו בפייסבוק! קרוב אליך
העלון טעון גניזה

עלון שבועי לעבודת השם
בדרך החסידות
ת.ד. 52589 רמת גן
עיצוב: סטודיו דוסה | www.Dosa.co.il

קרוב אליך

ישראלים, קשרים וחמאסניק אחד

| צבי יחזקאלי |

"רבנו" שמספר רבות על מהות הקשר בין האדם לאלוקיו בפרקטיקה שנקראת "התבודדות". כביכול להתבודד, אבל בפועל להתחבר, ממש, עם ה' יתברך בשפה פשוטה.

שעה בכל יום ביער או בשדה, ואז מגלים מהו קשר. קשר עם מי שברא אותי. פשוט לדבר ולהאמין שהוא שם שומע ומקשיב רק לי. את זה אני מנסה מאז חזרתי בתשובה ואני לא סתם משווק איזה וורט. זה שם. האוצר שם. אנחנו יושבים עם אבא שלנו לכוס קפה וגילוי לב. זה כל-כך חיוני לעבודת ה', וזה גם ההבדל בינינו לבלעם. הרי גם הוא היה מחובר לשמיים. היו לו כוחות רוחניים. והוא היה בכיר... אבל יש משהו שלבלעם וחבריו לא יהיה. קשר.

לנו יש קשר עם ה'. זה העניין של יהודי ובעצם זו נקודת הפתיחה שלו. מערכת יחסים דו-צדדית עם השמיים. הוא אבא שלנו ולפיכך שומר עלינו ולכן גם מאוד ישמח בסוף כל יום לשמוע מה אנחנו מרגישים. איך עבר עלינו היום. מה קשה לנו ומה אני מרגיש בלי כל המסכות של הטלוויזיה או של האבא החזק והקשוח.

דבר תורה מפי חמאסניק

מה תספרו לו? איזה סוד תגלו לו? נתחיל בזה שנאמר לו תורה. נספר מה אנחנו מרגישים. הסבתות לאורך הדורות עשו את זה בטבעיות, מול המזווה או בזמן הבישול, הם תמיד היו עם ה'. אז לנו יש אייפון ועיסוקים, אז בואו נכניס ללו: שעה עם הבוס, זה התפקיד שלנו, שלא יכול להעשות בידי אף אחד בעולם.

הנה תמונה חרשית קלאסית. כל מיני ארגונים טוענים שהם באים בשם אללה ואנחנו באים בשם ה'. הקשר הוא זה שמחזיק פה את כל העניין כנגד כל חוקי הפיזיקה. את החשבון שלנו אנחנו עושים עם השמיים ולא עם העולם. נכון שאלו משפטים שלא ראויים למדינת הפוליטיקלי-קורקט, אך זו תורתנו, זו האמת שלנו וזה בסיס הקשר שלנו. כיוון שאם לא כך, הקשר יהפוך לשקר.

שאלתי פעם את מי שהיה בכיר סוכני השב"כ של רמאללה, שמנע עשרות פיגועים והיה בנו של מנהיג החמאס בשטחים, מה גרם לו לעבור צד? הוא ענה: "למרות שגדלתי בבית דתי, לא היה קשר עם אלוקים. היתה שם בעיקר אלימות בשם הדת. לא צריך הרבה כדי לראות שלכם יש קשר עם מי שיושב בשמיים". אז הנה דבר חסידות מפי חמאסניק לשעבר. ואם הוא אומר, למה שלא נעשה עם זה משהו. למה להישאר פראירים?

פרשת בלק נראית כאילו לקוחה מאיזה דיווח חדשתי מהזמן האחרון. הדמיון הזה או אולי הקשר הישיר לבלק אינו נובע מהעובדה שאני עובד בחדשות ואחראי לסיקור ממשכיו של בלק. תזכורת קצרה: הכלל שאיתו אני הולך אל תוך פרשת השבוע הוא - מה נוגע אליי? מה מדבר אליי, או כמו בשפת בעלי התשובה: מה מאיר לי. אז הנה כמה מהחיבורים שהלב שלי עצר אותי בקריאה ואמר לי "הי, כאן זה קשור אלי".

רוצים ליהנות מזה?

סיפור הגג כל-כך מחמם את הלב, כשנפרשים מולך כל קורותיו של אדם שבא לקלל אותך, להרע לך ולפגוע בך ופתאום הוא מברך אותך בלי כל הסבר לוגי. ממש כמו סיפור שמביא המודיעין והמרגלים בימים אלו עם המזל"טים וכל הוירוסים ששתולים במחשבים האיראניים. כמו בסיפור בלק ובלעם, הפרשה היא תמלילי האויב בחדר המבצעים.

ההקבלה לימינו ברורה. ככל שישארל הופכת להיות המדינה השנואה ביותר, לא רק באיראן אלא גם באירופה, לעיתים בלי לדעת למה. ככל שזה קורה בחוץ, אז פנימה, בבית יש ברכה. ואני לא מתכוון למרכזי הגז או למצבנו הכלכלי בתוך מזרח-תיכון מתפורר. הכוונה היא למסר של הקללה. הקללה אומרת לישראלים: אתם לא כמו כל העולם, אתם שונים. תחליטו, אתם רוצים ליהנות מזה, לשכלל את זה, או לבכות שלא קיבלו אתכם לחברה של כלל הגויים. בדרך כלל היאוש מוועדת קבלה מביאה את האדם להכיר את מי שהוא באמת.

לעיתים המציאות היא המנוע שדוחף את האדם להכיר את חלקיו הפנימיים. אם כל העולם אומר שהיהודי הוא בעיית העולם, אז כדאי לברוק מיהו אותו יהודי. להכיר אותו ולהבין מדוע כולם מקנאים בו. בלק ובלעם הם הראשונים לזהות את הקנאה והם הראשונים שנתנו לנו את הברכה ובעיקר גם את כיוון הדרך. פנימה.

ככל שהיהודי יכיר את עצמו, את הנקודה האלוקית שלו, הוא לא יתרגש מבלק ומבלעם ואפילו יוכל לומר להם בשקט תודה. תודה, שאתם דבקים בתפקיד שנתן לכם הקדוש ברוך הוא. ושאוכה למלא את תפקידי.

גלות מהו קשר

הנה דוגמה שנוגעת לעבודת ה' היומית שלנו. "עם לברד ישכון ובגויים לא יתחשב". מה אני מבין מזה, שאנחנו עם בורד שמתנשא על כולם או שאולי, וכאן אני מגייס את רבי נחמן (המכונה כפי בדרך כלל

נשמה | הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ) | הוצאת מגיד

הרב שטיינזלץ הוא תופעה. מצד אחד, אינטלקטואל קלאסי העוסק בהנגשה של ארון הספרים שלנו לציבור רחב, ומצד שני צולל ומגביה אותם להגות חסידית יחודית.

ספרו החדש נשמה עוסק ביסודות הנפש העמוקים של האדם. הספר מתאר מעין מפה של עולמנו הפנימי - ישנה הנפש הגלויה שבה עוסקת הפסיכולוגיה, אבל יותר פנימה שוכנת הוויה עצמית נסתרת והיא הנשמה.

מה אנו יודעים על הנשמה שלנו? האם היא מנסה לומר לנו משהו? הרב שטיינזלץ מעלה על הכתב את הסודות שנגלו בפני יחידי סגולה, תובנות שהן מעבר להכרה השכלית. נשמה חושף בפניך כיצד לשמוע את הנשמה בתוכך, לפענח את המסרים שלה ולהתקדם לעבר אופקים חדשים בחייך.

נשמה

המגיד הישראלי

אחרי שנות הוראה ארוכות בישיבות תיכוניות, הפך הרב שלום המר למרצה ליהדות הנווד בין קהילות יהודיות בחו"ל ובקיבוצים ישראליים // הטיפים שלו: יצירתיות, הומור ומפגש יהודי בגובה העיניים

[אביאל הלוי]

שמראה שאותו אדם נמצא כעת במקום לא טוב, והוא צריך לבוא למקום אחר. זה אולי נכון, אבל יש הרבה אנשים שמרגישים טוב במקום שבו הם נמצאים, הם לא רוצים שיזיזו אותם, אבל הם כן פתוחים ללמוד ולהבין יותר. צריכים להיות רגישים לחיים של האחרים ולא להעליב."

התנגדות היא רצון להשמיע

"מקום משותף" מפעיל מספר תכניות לימוד, שנקודות הממשק שלהן נועדו לאפשר יצירת קשר עקבי וביקורים חוזרים: מסלול "יהדות נטו" - שיחות בנושא חגים, יסודות ביהדות, מעגל השנה, מעגל החיים ועוד, סדרת בר/בת מצווה הכוללת תשעה מפגשים והיכרות עם מושגי יסוד ביהדות, ארץ ישראל וחיי עם ישראל, הנחתמת בסיום משותף עם ההורים בכותל. תכנית נוספת היא לימוד חברות של הורים וילדים הכולל הצגה ופעילות, וערכים מיוחדים של הרצאות המלוות בהופעה מוזיקלית.

בחיוך קטן הוא חושף את הדרך היצירתית בה הוא מאתר את המקומות אליהם חשוב לו להגיע. "נכנסתי לאתר אינטרנט שקשור לנדל"ן, שם יש רשימות של קיבוצים ומושבים שונים - עם הגדרה על סוג היישוב והאופי שלו. אני מחפש את המקומות שמוגדרים כלא-דתיים במוצהר, מתקשר למשרד שלהם, ומבקש את המספר של ראש ועדת תרבות."

קיבוץ 'כרם שלום' בגבול רצועת עזה, קיבוץ 'שדות ים' שלידי קיסריה, מושב 'בית חשמונאי' בשפלה וקיבוץ 'גלגל' בבקעת הירדן הם רק חלק מהרשימה הארוכה.

"יכולים להיות אנשים שגדלו כל החיים שלהם

כשיצא לשנת שבתון מיישיבת ההסדר, החליט הרב המר להקדיש את השנה להפצת יהודים בקיבוצים, ובסיומה החליט להישאר בתחום. "החלטתי שאני רוצה להגיע לקיבוצים ולמושבים לא דתיים, ולהראות להם שיש רבנים יחסית נורמליים", הוא צוחק. "להתחבר איתם ולמצוא שפה משותפת

שתאפשר להרגיש את הקשר שלנו כיהודים, ובלי כל כפייה להציע היכרות עם היסודות והערכים היהודיים שלנו."

"לא רציתי להקים עוד ארגון", הוא מדגיש. "נכנסתי לאינטרנט, והיפשתי ארגונים שפשוט מגיעים לשטח, לקיבוצים ולמושבים. ראיתי שרוב האתרים משתמשים במילה 'קירוב'; קירוב לבבות וקירוב יהודים. הרגשתי שלמילה הזו יש אג'נדה,

שה לתפוס לשיחה את הרב שלום המר (48), מרצה מבוקש ליהדות המתגורר בעיר בית שמש. היומן הצפוף שלו מתחלק בין הרצאות בקהילות יהודיות בחו"ל, בסיסי צה"ל, ואהבתו הגדולה - הפצת יהדות בקיבוצים ומושבים חילוניים בכל מקום אפשרי על המפה.

כשהוא סוף-סוף חוזר אלי, קשה לפספס את מוצאו האמריקאי, שסגנונו מאפיין בצורה רבה את דרכו. במקביל ללימודי תואר ראשון בפסיכולוגיה וחינוך, הוא הוסמך לרבנות בישיבה-יוניברסיטי, ולפני כחצי יובל עלה ארצה, מיד לאחר שהתחתן.

"היה לנו חשוב להיות חלק אינטגרלי של מה שקורה פה בארץ, ולא להיות בבועה של דוברי אנגלית ולכן תמיד חיפשתי לעסוק בחינוך בתוך העולם הישראלי. הייתי ר"מ בישיבת בני עקיבא בחדרה ובישיבת 'נתיב מאיר', ובהמשך הייתי מבין מקימייה של ישיבת ההסדר בקרית גת, שמהווה שלוחה של הישיבה בשרות", הוא מספר.

לתחום הפצת היהדות בקיבוצים הוא הגיע לפני כארבע שנים ללא תכנון מוקדם, כאשר תלמידיו מיישיבת ההסדר בקרית גת ששירתו בצבא, ביקשו שיגיע לשבות עמם בבסיס צאלים. "מפקד הבסיס ראה שאני מתארח שם, והזמין אותי ללא הודעה מוקדמת, לתת שיחה באמצע סעודת ליל שבת. מצאתי את עצמי נותן שיחה של חצי שעה לשמונה מאות חיילים", הוא נזכר. "זו הייתה חוויה מאוד מיוחדת ושמחה גם לחיילים וגם עבורי, והחלטתי שאני רוצה להכנס לתחום ולהיות חלק מזה. יצרתי קשר עם מדור תודעה יהודית, ומשם זה פשוט התגלגל."

בקהילות היהודיות בחו"ל הוא התחיל להרצות עוד לפני שהחל לפעול בקיבוצים, אולם מאז, הוא אומר, הא בהא תליא. "העבודה בארץ מאוד חשובה, כי היא נותנת לי את האפשרות לספר ליהודים שבחוץ לארץ על מה שקורה כאן. העבודה בשני המקומות צמודה לחלוטין".

"החיים בישראל חושפים גם את היהודים הלא-דתיים לנושאים יהודיים. המוני יהודים בחו"ל שלא קשורים לקהילות יהודיות כאלה ואחרות, לא מקבלים גם את המעט הזה. חוץ משיחות בנושאי יהדות, אני מדבר בהרצאות גם על המצב בישראל, על החיים היהודיים ועל הרבה היבטים שמנסים להעביר באופן חיובי את המסר שעתידי העם היהודי הוא בארץ ישראל. אנחנו יודעים שיש נתק בין הציבורים השונים בארץ - אנשים ניזונים ממה שהם קוראים בעיתון ורואים בטלוויזיה, ולא מכירים באמת בצורה מספיק טובה אחד את השני - לא דתיים אינם מכירים באמת את הדתיים, וכמובן שזה נכון גם להפך. המצב הזה נכון כפליים במידת ההיכרות של יהודי חו"ל עם מה שקורה בארץ. גם הם ניזונים מאמצעי התקשורת, שפותחים חלון מאוד צר למציאות האמיתית. לכן כל-כך חשוב לקיים מפגשים אמיתיים".

הנסיעות התכופות הפכו כבר למשימה משפחתית. ב'שבת תשובה' האחרונה הוא התארח בקייפטאון שבדרום אפריקה יחד עם בנו הקטן, בקהילה יהודית בעלת זיקה יהודית לא חזקה. "בסוף סעודה שלישיית שקיימנו בבית הכנסת ניגש אלי מישוה, ואומר לי 'באמצע סעודה שלישיית יצאתי החוצה, ופתאום אני שומע ילד מברך על משהו שאכל. ידעתי מיד שאף ילד מקומי לא יודע לברך ככה. זה היה הבן שלך. השיעורים לאורך השבת אמנם היו טובים ומאוד חיזקו אותי, אבל מה שריגש אותי וגרם לי להיזכר למה אני יהודי, זו הייתה דווקא הברכה של הבן שלך".

"אני לא יודעת כמה רבנים אתה מכיר, אבל אולי שמעת על סבאדבה שלי, קראו לו הרב אליעזר פאפו והוא חיבר איזה ספר"

שלו בבית'. בפעם הבאה הפתעתי אותה והכנסתי לשיעור פסקת לימוד מתוך ה'פלא יועץ'. היה פשוט מדהים לראות איך הפנים שלה האירו, היו לה דמעות בעיניים".

תורה וארץ ישראל

את הסוס והעגלה מחליף אמנם המוטוס, אבל כמו ה'מגידיים' בדרורות עברו, חלק ניכר מהזמן מקדיש הרב המר לנדודים בין קהילות יהודיות ברחבי העולם. בשנה האחרונה הוא הספיק לדלג בין רוב היבשות: מקייפטאון ויוהנסבורג בדרום אפריקה, עבור בסידני ופרת' שבאוסטרליה, בקהילות יהודיות באנגליה וכמובן בארצות הברית - מחוף אל חוף - שם הוא מגיע להרצות בבתי חב"ד ובמרכזים קהילתיים שאליהם מגיעים יהודים מכל הזרמים.

בישראל, ואין להם מושג ביהדות. להרבה מהאנשים האלה מעולם לא הייתה הזדמנות לשוחח עם רב אורתודוקסי. רוב המשתתפים באים בגישה מאוד חיובית, הם פשוט רוצים ללמוד, אבל הניסיון מלמד שלא משנה כמה פעמים אתה מגיע למקום, תמיד יהיו תגובות שליליות".

"כשאני מתחיל בהרצאה ונתקל בתגובות של אנטי או בחוסר סימפטיה, ברוב המקרים מדובר לדעתי באנשים שפשוט רוצים להשמיע את קולם", הוא משתמש לרגע בכובע הפסיכולוג. "כשלאדם יש אפשרות להשמיע את קולו ולהגיד מה מפריע לו, זה עושה כבר יותר מחצי עבודה. ההרצאה הופכת לפעמים להיות תרפיה. יש להם הזדמנות להוציא את הקישקע ולהשמיע את קולם. אני פותח את המפגש ומסביר להם מי אני, מהיכן אני מגיע ושאינ לי אינטרס לשנות להם את חייהם. המפגש עם היהדות יכול כמובן לשנות את החיים שלהם, אבל זו כבר החלטה שלהם. אחרי ויכוח כזה, ואחרי שאנשים מביעים את דעתם, יש אפשרות להתחיל ללמוד".

"אנחנו לא מספרים סיפורים", חשוב לו להדגיש. "צריך להיות מוכן לשיעורים ברמה גבוהה של ידע, להעביר אותם באופן יסודי, ולתת להם חומר הביתה עם מסר שחשוב להם. לפעמים שואלים שאלות יותר טובות מ'שיבה-בוחער', כי הם מסתכלים על התורה בצורה מאוד ראשונית, הם לא מוכנים לקחת את הדברים כמוכנים מאליהם".

לרב המר יש הרבה סיפורים מרגשים, הוא בוחר לשתף בחוויה שעבר בקיבוץ 'גלגל' שבבקעת הירדן. "אחרי הרבה שנים והרבה התנגדות, הוקם בית כנסת באמצע הקיבוץ, אליו הגעתי כבר מספר פעמים. אשה אחת באה אלי אחרי אחת ההרצאות ואומרת לי: 'שמע הרב, אני לא יודעת כמה רבנים אתה מכיר, אבל אולי שמעת על סבאדבה שלי, קראו לו הרב אליעזר פאפו והוא חיבר איזה ספר'. אמרתי לה: 'אני מכיר אותו טוב, ויש לי את הספר

"מן המיצר קראתי י-ה"
שיחה עם הרב שמואל אליהו שליט"א

סדנה בעבודת ה' עם דיצה אור בית המקדש שלעתיד

יום הלימוד יתקיים אי"ה ביום שני י"ט תמוז 6/7 בין השעות 16:00-20:30 במלון פרימה פאלאס, אולם יהלום רח' פינס 2 ירושלים ניתן להגיע ברכבת הקלה ולרדת בתחנה של הדיזדקה

כיבוד קל במקום
כניסה: 25 שקלים
לבנות המשתתפות בתכנית הלימוד 'לב לדעת' הכניסה חינם להרשמה:
באתר: maynotaich.co.il או בטלפון: 072-2215388

יום לימוד לימי בין המצרים

מדרשת לב לדעת
מזמינה אותך ל-

מסלול מועדים לחסידות

הארון הגנוז הרב משה שילת

סוד החורבן הרב אהרונ' ברנשטיין

מסלול תניא

פנימיות האהבה הרב אהרונ' ברנשטיין

כמים הפנים לפני הרב משה שילת

לכף זכות

< אם לא תאמין בילדים שלך, לא תוכל להשפיע עליהם. דיבורים יפים לא יעזרו > לאחר חודשים של דיונים בהו חבר המושבעים בדלת בית המשפט: האם הנרצח אכן ייכנס לבית המשפט כשהוא עומד על רגליו? >> חצי שנה לאחר ששיקרו למורים, בדקו מה מצב התלמידים, והנבואה הגשימה את עצמה >>

הצורה בה אתה תופס את הזולת,

משקפת את הצורה בה אתה תופס את עצמך

הגמרא מספרת על שמעון הצדיק, שהיה כהן גדול ששימש ככהונה שמונים שנה. פעם אחת הוא נכנס ביום הכיפורים לקודש הקודשים וכשיצא החוצה אמר לאנשים "זו השנה האחרונה שלי, השנה אני עוזב את העולם". שאלו אותו, "מניין לך?", והוא ענה: "בכל שנה, כשאני נכנס לקודש הקודשים אני רואה שהולך איתי זקן לבוש בגדי לבן. הוא מלווה אותי פנימה וגם יוצא איתי החוצה. השנה ראיתי את הזקן לבוש בגדים שחורים, הוא נכנס איתי ולא יצא. זה סימן שהתפקיד שלי הסתיים".

מסביר הרב סולובייצ'יק: כל מחנך וכל הורה חייבים להאמין בתוך-תוכם בטוב של הילדים והתלמידים שלהם. אם רוצים להשפיע על מישהו, מוכרחים להאמין שיש לו את הכוחות לגדול ולהשתנות. אם אתה לא מאמין, לא תוכל להצליח. לא מספיק לומר את זה מהשפה ולחוץ, הילדים מרגישים שזה לא אמיתי. רק אם נאמין בזה בכל הלב תהיה לנו יכולת השפעה על הזולת. גם אם הילד התנהג לא בסדר, תזכור שזה לא הוא, זה רק העננים שבו. אם הוא יעבוד על זה, העננים ילכו והשמש תזרח.

הרב שבתי סלביצקי
שליח חב"ד באנטוורפן

התנועה

7

6

לרוב אלו

שנים הוא עבד אצלך, אתה מוכרח לתת לו מתנה גדולה. אז החלטתי שהמתנה שלך היא הבית האחרון ששיפצתי! קח אותו לעצמך!" ופתאום הוא שומע צעקה גדולה... זה מה שאומר הבעל שם טוב, מה שאתה עושה לזולתך - אתה עושה לך.

מוסיף הרבי לשאול, מדוע בשמיים לא דנים את האדם סתם כך, האם המלאכים לא יכולים לעשות דין וחשבון בלי דברי האדם על זולתו? והתשובה היא שלא! כל יהודי הוא צלם אלוקים, "כי שרית עם אלוקים ואדם ותוכל", כביכול, אף אחד לא יכול להזיק לך, גם המלאכים! הכוחות שלך גדולים בהרבה מהכוחות שלהם, ולכן רק אתה יכול לפסוק על עצמך. כך מגלגל ה', שתראה מקרה דומה אצל מישהו אחר, ואותך ישפטו כפי שתשפוט אותו. **לכן אומרים שהאהב הגדול ביותר של האדם הוא האדם עצמו**, והאויב הגדול ביותר של האדם הוא האדם עצמו. השורש של הכל מתחיל בתוכנו פנימה. הצורה בה אתה מבין את הזולת משקפת את הצורה בה אתה תופס את עצמך, ובדיוק על כך דנים אותך בשמיים. "והוי דן את כל האדם לכף זכות" זה לא רק כדי להיות נחמד; אתה בעצם פוסק לעצמך את הדין, אז כדאי שתדון לכף זכות...

האשימו מישהו בבית המשפט שהוא רצח מישהו. לא מצאו את הגופה של הנרצח אבל התביעה הצליחה להביא הוכחות שהנאשם אכן רצח. המשפט היה קשה וארך זמן רב ובסיומו של איך-ספור דיונים עמד הסנגור לנאום הסיכום מול חבר המושבעים: **"שמעו רבותי, אני מתכוון להוכיח לכם שכל העלילה נגד הלקוח שלי היא שקר וכזב! הסתכלו היטב על דלת הכניסה לאולם, בעוד שתי דקות תראו את הנרצח נכנס לאולם על שתי רגליו!"**

כולם הסתכלו בציפייה דרוכה, אך הזמן חלף ואף אחד לא נכנס. אמר עורך הדין: "נכון, הנרצח לא הופיע - אבל הסתכלתי עליכם וכולכם בהיתם בדלת. זה סימן שאינכם בטוחים בלב שלם שהוא באמת נרצח, אז איך אתם יכולים להרשיע את הנאשם אם אתם עצמכם לא בטוחים במאה אחוז? אינכם יכולים לעשות זאת!"

הנאום הסתיים, המושבעים פראו לחדר צדדי לדין מסכם. לאחר כמה שעות הם חזרו והודיעו: "החלטנו להרשיע את הנאשם". הסנגור לא האמין. "איך זה יכול להיות? הרי הוכחתי לכם שאתם לא בטוחים!" אמר לו ראש חבר המושבעים: "נכון, אנחנו כולנו הסתכלנו אל הדלת כדי לחפש את הנרצח. אבל באותם רגעים אני הבטתי בנאשם - והוא לא העיף מבט לעבר הדלת, הוא ידע שלא יופיע שם אף אחד..." הוא פסק את הדין שלו בעצמו!

גברת אחת חיפשה מנקה לביתה. הגיעה אשה נחמדה, ובעלת הבית רצתה לנסות אותה כדי לראות שהיא לא גנבת. מה עשתה? כשהמנקה הגיעה ליום ניסיון, הכניסה בעלת הבית שטר של עשרה דולר מתחת למיטה כדי לראות אם המנקה תיקח אותו לעצמה. במהלך היום ניגשה אליה המנקה, הושיטה לה שטר של עשרים דולר ואמרה: "מצאתי את זה מתחת המיטה". בעלת הבית לקחה את הכסף וחשבה לעצמה, "איזו מנקה ישרה!". בסוף היום הגיעה המנקה ונפרדה לשלום. בעלת הבית אמרה לה שהיא מרוצה ושאלה מתי תוכל להתחיל לעבוד בקביעות, אבל המנקה ענתה: "מצטערת, אני לא עובדת אצל אנשים לא ישרים! את שמת עשרה דולר, אני החזרתי לך עשרים - ולקחת את זה לעצמך". **כשאתה בודק את השני, אתה לא שם לב שגם הוא בודק אותך...**

כשהכהן הגדול היה נכנס ביום הכיפורים לקודש הקודשים, הוא נכנס לקודש הקודשים שבלבו של כל יהודי. תפקידו של הכהן הגדול היה להדריך ולרומם את עם ישראל. שמעון הצדיק הצליח מאוד בתפקיד הזה. הנר המערבי, המורה על השראת השכינה, לא כבה בימיו אפילו פעם אחת; החוט האדום שקשרו על השעיר לעזאזל ביום הכיפורים הפך בכל שנה ללבן וכך הראה לכל העם שחטאייהם התכפרו. אבל בשנתו האחרונה התחילה ירידה מסוימת. **שמעון הצדיק ראה בכל שנה זקן שנכנס איתו, והרגיש איך כל יהודי הוא טהור ולבוש בגדי לבן. גם מי שלא הכי בסדר, במהותו הוא לבן. אך ביום הכיפורים האחרון, אומר שמעון הצדיק, התחלתי לראות את עם ישראל בבגדים שחורים**, את השחור שלהם. הבנתי שאם אני לא מסוגל לראות את בגדי הלבן שבהם, סימן שהתפקיד שלי הסתיים. איך אני יכול להיכנס לקודש הקודשים ולהרים את עם ישראל אם אני לא מסתכל עליהם כעטופים בלבן? לכן הבנתי שזה הסוף שלי. האמונה בכוחות של מישהו משנה מציאות, הוא באמת משתנה בגלל היחס שלך אליו.

באמריקה עשו מחקר מעניין: לקחו מאה תלמידים ושלושה מורים. חילקו את התלמידים באקראי לשלוש כיתות, ולכל כיתה הצמידו מורה. כשהכניסו את המורים לכיתות, אמרו לראשון שהוא מקבל כיתה מאוד חלשה, לשני סיפרו שכיתתו בינונית, ולשלישי הודיעו שהוא מקבל כיתה מעל הממוצע. **האמת הייתה שלא היה בין הכיתות הבדל ברמה. לאחר חצי שנה, בדקו את התקדמות הכיתות.** הם מצאו הבדלים עצומים בין הכיתות, ובכל כיתה הישגי התלמידים היו בהתאם למה שאמרו למורה. הילדים מתייחסים לעצמם לפי האופן שבו המורה מסתכל עליהם. אם אתה לא מאמין במישהו, זה עובר מיד גם לאדם שמולך.

למדנו במשנה באבות "דע לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון". על סדר המילים "דין" ו"חשבון" מעיר הרבי, שלכאורה רק לאחר עריכת חשבון ניתן לערוך דין, ומדוע במשנה קודם הדין לחשבון? ומסביר הרבי בשם הבעל שם טוב, **כי המשפט בבית דין של מעלה מתנהל על פי הדין בו שופט כל אדם את זולתו למטה, בעולם הזה.** זה מתרחש כמו במשל כבשת הרש, המופיע בספר שמואל. אם נתן הנביא רצה להוכיח את דוד המלך, בשביל מה הוא היה צריך להמציא לו סיפור שלם ורק בסוף לומר לו "אתה האיש"? נתן היה יכול לומר לו מיד שהוא לא בסדר. אלא שאי-אפשר לפסוק דין על אדם, אלא אם הוא עצמו פסק כך על מישהו אחר. זהו פירוש המשנה "דין" ואחריו "חשבון". קודם כל מופיע הדין שאתה שפטת את זולתך כשהיה בסיטואציה דומה לשלך, ורק אחר כך עושים איתך את החשבון.

סוחר אמריקאי עסק בקניית בתים ושיפוצם. היה לו קבלן שעבד אצלו הרבה שנים, יום אחד הגיע הקבלן והודיע שאחרי כליך הרבה שנים, הוא רוצה לצאת לפנסיה. הסוחר ניסה לשכנע אותו, להגדיל לו את המשכורת, אך הקבלן בשלו. אמר לו הסוחר: "יש לי בקשה אחרונה. קניתי אתמול בית, אנא ממך שפץ רק אותו ולאחר מכן תעזוב". הקבלן היה איש מלאכה טוב, אך מכיוון שזה היה הבית האחרון הוא לא השקיע כליך. הדלתות היו עקומות, הצבע חיוור מדי והרצפה מחוספסת. לאחר מספר חודשי עבודה, הוא מגיע לבעל הבית, מניח את המפתחות על השולחן ומכריז: "סיימתי". אומר לו בעל הבית: "שמע נא, אתמול ישבתי עם אשתי והיא אמרה לי: 'כליך הרבה

אני ממשיך בדרכו של מן הרב מרדכי אליהו זצ"ל

ובארועים אמרין בדרם להקפיד לעשות סעודת עניים ואתרום מראש לארגון קרן הצדק ע"ש רבי אריה לוי זצ"ל סעודת עניים ונקבל במתנה מנגנים עם ברכת האורח לחלוקה לארחי הארוע כפי שהיה חשוב למן הרב מרדכי אליהו זצ"ל.

צמצלו 02-6513111 1-800-20-33-20

סיפור חושב הצפון: "תרמנו סעודת עניים לקראת חתונת בנו בפי"ת בסיום החתונה התחפף רכב המשפחה וכולנו יצאנו אפילו ללא שריטה" רוצים לשמוע עוד סיפורי ישועות? הכנסו לאתר: www.khk.org.il

שמות התורמים יעברו לברכת הרב שמואל אליהו שליט"א

דרוש מלמד חסידי עם ראש יצירתי-אומנותי לתלמוד תורה בהקמה לשנת הלימודים הקרובה

לחנך כתות ב'ג' ברוח שיטת החינוך של מעיינות רבי חייא - בנגב המערבי, עוטף עזה.

דרישות: אהבת תורה ברוח חסידית, יצירתיות, חיבור למלאכות המשכן עדיפות לבעלי ניסיון חינוכי

לפרטים: 050-2249600 eilachman@gmail.com

יש לי שאלה בלתי ברורה?
054-4530951 / 010

נשים בשאלה

שו"ת הרב יהושע שפירא ראש ישיבת רמת גן

אני מאוד אוהב בעלי-חיים. למה דתיים לא מגדלים חיות מחמד?

האהבה לבעלי-חיים היא דבר טוב ונאה. וכבר אמר רבנו מרן הרב קוק זצ"ל ש'אהבת כל המעשים כולם היא קודמת לכל, אחר כך אהבת כל האדם'. יחד עם זאת, רוב שומרי התורה והמצוות זוכים לגדל משפחות גדולות, ואין ספק שמעלת החיבה לילדים היא מעלה גדולה עוד יותר. כיון שהם מפנים את ליבם לשמוח במשפחה גדולה ומלאה, לא תמיד הם מוצאים מקום גם לאהבה הפחותה ממנה, לאהבת בעלי-חיים. לא מפני שאיננו רוצים טוב לכל, אלא מפני שהמציאות בנויה מדרגות מדרגות. יתר על כן, גידול חיות מחמד היא בדרך כלל אהבה עצמית. מי שאוהב את בעלי החיים באמת, שמח כשהם מרגישים נוח בסביבתם הטבעית ובחברת בני מינם.

למה יש אנטישמיות בעולם?

מפני שהאומה הישראלית איננה רק שונה ומיוחדת כל-כך משאר האומות, אלא שהיא באה לעולם הזה כדי להפוך אותו למקום בו קוראים כולם בשם ה' לעובדו שכם אחד. כל האומות חשות היטב שאנו שליחים להביא אותן למקום עליון ונשגב. עם זאת, החלק התחתון שבהן, השייך לעולם הזה, אינו חפץ באותו שינוי, אף שהוא באמת לטובתן. הן מרגישות כאילו אנחנו פוגעים במעמדן ורוצים להחליף את דמותן. גם כשאיןנו מבינות זאת בשכלן, השורש הפנימי שלהן יודע עבור מה הן נשלחו לעולם, ולכן הן שונאות ונלחמות כנגד היעד העליון שאנחנו מציבים בפניהן. אולם בסופו של דבר, כשהאור הגדול יפציע, כולן ישמחו בישראל.

מה צריך להיות היחס ליהודים שמוציאים לעז על עם ישראל?

כשם שאתה, מבקש, ובצדק, שאותם יהודים לא יוציאו לעז על עם ישראל, כך אתה צריך להיזהר בעצמך שלא להוציא עליהם לעז באומרך שהם מוציאי לעז. בעוד שהחסרונות לעיתים בולטים לעין, היתרונות המובהקים של עם ישראל הם פנימיים ונשגבים, ובעיקר השבח האלוקי העליון של קדושת האומה הישראלית. זהו גנאי גדול להביט בטפל בלבד ולזנוח את העיקר. כשם שהדבר נכון לכלל ישראל, כך נכון לדון גם את אותם אנשים. אם נכשלו בלעז, זהו כשלון חיצוני ומקרי, אבל עיקרם הוא שהם רוצים בטובת האומה אלא שאינם מוצאים את הדרך הנכונה לסייע ולתקן את מה שטעון תיקון. ובעצם, בתלונתם הם מבקשים שהשלמות של האומה תצא לפועל במלואה.

עותקים מודפסים

הנפוץ ביותר מבין עלוני השבת
כ-250,000 קוראים מידי שבוע

רק קרוב אליך הפרסום שלך בתפוצה של

רק **קרוב אליך** מספר פרסומות מצמצם עם מיקוד חזק יותר לפרסום שלך. פרסום בעמודים מרכזיים, במיקומים אסטרטגיים ובמגוון דרכים. רק **קרוב אליך** אביתר בנאי | שולי רנד | אהרן זואל | הרב עדין אבן ישראל (שטיינלץ) | הרב יהושע שפירא רק **קרוב אליך** חיבור אמיתי ולא מואלץ של כל הזרמים והמינים עם מגוון מיוחד של מדורים. **קרוב אליך** אינו מכיל חדשות ורכילות ולכן נכנס לכלים הביתיים. **רק קרוב אליך** עוסק בעבודת ה' ברוח חסידינית! להצעת מחיר במיוחד בשבילכם: שלחו SMS לאהרן: 052-4061065 או שלחו מייל: pirsum@qarov.org

קונים עכשיו בפרדס חנה!

רק הסתיים שיווק שלבים א' וב'
וכבר מתחיל שיווק שלב ג'

קהילה דתית וחמה

בנייני בוטיק
(12 דירות בבניין)

קהל צעיר ואיכותי

בניינים מותאמים לציבור הדתי
(מעלית שבת, מרפסת סוכה וכו')

בואו לקחת חלק בקהילה צעירה ואיכותית

www.bemuna.co.il | 1-700-500-555

